

ÕPETAJA KOGEMUS ERILISTE LASTEGA TAVARÜHMAS

Kui jääd karusellist maha

võta isiklikult

Kui on teistel rohkem raha

võta isiklikult

Kui on järjekord või saba

võta isiklikult

Kui sa tahad olla vaba

võta isiklikult

Oma elu peame võtma isiklikult ja oma tegevusi jne aga ei pea võtma teiste öeldud arvamusi, hinnanguid, solvanguid jne. Kellegi (lapse, vanema, kollegi) öeldud sõnad, mis ei põhine konkreetsetel ja konstruktiivsetel tagasisidel, ei saa olla aluseks meie enesehinnangule.

EELARVAMUSED/SUHTUMINE – kui suhtume keerulistes lastesse ja

vanematesse kui raskusesse ja segavasse faktorisse, siis see ei aita mõista ja lahendusi leida.

Ole sa kui hea näitleja tahes aga sinu suhtumine paistab ikka välja. Jääme kinni oma ohvrirolli, kellel on raske, sest tal on ju nii keerulised lapsed ja ta ei saagi, ei ole võimalik jne.

Kui aga suhtuda sellesse kui väljakutsesse, mis teeb elu huvitavamaks ja hakata katsetama erinevaid võimalusi, siis miski ikka toimib. Iga päev on uus päev, ei eelda sellelt midagi, vaid annan endast parima ja lähen positiivselt vastu igale olukorrale.

ROLL – kõige tähtsam on olla inimene, mõista ja suhelda inimlikul tasandil

INIMLIKKUS - Eksida on inimlik, tunnista vigu ja õpi, kui miski ei toimi, siis järelikult tuleks katsetada midagi muud – ei ole vaja olla iseenda vastu karm, sest see pärsib lahenduste leidmist. Suhtle kolleegidega keeruliste juhtumite korral, asjade välja rääkimine aitab iseendal olukorda paremini näha ja mõista.

KONTAKTI HOIDMINE – Õpetaja ülesanne on luua side lastevanematega ja seda hoida ning teha koostööd. Hea ja positiivne peab olema ülekaalus, ka peale konflikte tuleb sõbralikult edasi minna, peab tõeliselt hoolima ja siis tajub seda ka teine pool. Meie lähtekoht peab olema see, et iga lapsevanem tahab oma lapsele parimat. Tihti on lapsevanemal raske probleeme tunnustada aga meie ülesanne on ikka ja jälle lapsest lähtuvalt neist rääkida ning kinnitada, et see on oluline just nende lapse heaolu arvestades.

ETTEVALMISTUS – uurida probleemi-erivajaduse kohta, olla ise kursis ja teadlik.

Erinevad lapsed ja olukorrad vajavad erinevat lähenemist. Kui me ise teame, kuidas toimida ja mida me teeme olukordade lahendamiseks ning oskame seda ka lapsevanemale edasi anda ja selgitada, siis lapsevanem mõistab paremini ja näeb, millist tööd me teeme. Diagnoosi saamine ja tugiteenuste kättesaadavus ei takista meil juba teha head tööd ning arvestada iga lapse individuaalsusega. Lapsed peavad mõistma põhjus-tagajärg seoseid ning teadvustama oma tegude tagajärgi. Nende elluviimine peab olema järjepidev ja kõikide meeskonnaliikmete poolt ühine. Laps peab teadma, et tema teguviis viib teatud tagajärjeni ja seda saab otsustada ja muuta ainult tema ise. ATH tunnistega lastel anda korraldusi üksikhaaval ja isiklikult neile.

KUI LAPS EI ÕPI NII NAGU MEIE TEDA ÕPETAME, SIIS ON AEG HAKATA
ÕPETAMA SAST NII NAGU TEMA ÕPIB.

PROBLEEMI LAHENDUS Konflikt aitab/poolik lahendus rikub suhet. Seda nii lastega suheldes kui ka täiskasvanutega. Kui tundub, et probleem on õhus ja parim variant näib see, et loodame, et see läheb üle, siis tegelikult tuleks võtta julgus kokku ja minna rääkima sellest. On oluline osata KUULATA. Vahel piisab ainult sellest, et inimene saab oma mure välja rääkida. Siin on oluline mõelda ja mõista, et kellel on PROBLEEM ja kas mina olen see, kes peab leidma lahendusi.

ANNA MULLE MEELERAHU LEPPIDA,
ASJADEGA, MIDA MA MUUTA EI SAA,
JULGUS MUUTA ASJU, MIDA MA SAAN MUUTA
JA TARKUS NENDE VAHEL VAHET TEHA.

Kristi Kirbits Viimsi lasteaiad Astri maja õpetaja